

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет
(назва інституту / факультету)

Кафедра економіко-математичного моделювання
(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

«   »   2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Інформаційні системи в обліку та оподаткуванні»

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

(назва програми)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет Економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи в обліку та оподаткуванні» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» (зміни затверджені рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 29.05.2023 р. протокол №5 та введені в дію наказом ректора №225 від 30.05.2023р.)

Розробник: Скрашук Л.В., асистент кафедри економіко-математичного моделювання, к.е.н.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач: Скрашук Л.В., асистент кафедри економіко-математичного моделювання, к.е.н.
(П.І.Б. викладача, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП Ірина НИКИФОРАК
(підпис) (ім'я, прізвище)

Затверджено на засіданні кафедри економіко-математичного моделювання

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2025 року

Завідувач кафедри Василь ГРИГОРКІВ
(підпис) (ім'я, прізвище)

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 року

Голова методичної ради економічного факультету Ірина НИКИФОРАК
(підпис) (ім'я, прізвище)

Мета навчальної дисципліни: засвоєння студентами теоретичних і практичних знань з питань створення та функціонування інформаційних систем і технологій в обліку та оподаткуванні.

Вивчення навчальної дисципліни «Інформаційні системи в обліку та оподаткуванні» дозволить студентам набути фундаментальних знань щодо сутності роботи комп'ютерної системи бухгалтерського обліку; основ роботи таких складових інформаційних баз як бази даних, системи управління базами даних, сховища даних; чіткого уявлення про інформаційні технології обробки збережених даних; організаційно-методичних основ створення та функціонування інформаційних систем обліку, їх ролі в обліку та управлінні підприємством; отриманні практичного досвіду роботи в інформаційній системі бухгалтерського обліку.

Дисципліна «Інформаційні системи в обліку та оподаткуванні» є нормативною компонентою у підготовці студентів освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» та спрямована на формування у них комплексних знань з побудови, функціонування та застосування новітніх інформаційних систем і комп'ютерних технологій для рішення задач бухгалтерського обліку з урахуванням сучасної системи обліку та звітності.

Результати навчання: засвоєння теоретичних положень та опанування практичних навичок щодо використання інформаційних систем і технологій в обліку та оподаткуванні.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 071 Облік і оподаткування (освітня програма: «Облік і оподаткування») вивчення дисципліни «Інформаційні системи в обліку та оподаткуванні» сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю.

Загальні та фахові компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем та комунікаційних технологій.

СК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

Програмні результати навчання:

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування господарської діяльності.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміння планувати та управляти часом.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	Годин	Лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	5	4	90	15	-	-	30	45	-	залік
Заочна	3	5	4	90	4	-	-	6	80	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					
		л	П	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Основи побудови комп'ютерних інформаційних систем													
Тема 1. Інформаційні системи, їх роль в обліку та управлінні підприємством	8	2		4		2	12	1		1			8
Тема 2. Організація інформаційної бази у системах обробки інформації	10	2		5		3	10	1		1			8
Тема 3. Інформаційні технології обробки облікової інформації	10	2		3		5	9	1		-			8
Тема 4. Організаційно-методичні основи створення та функціонування комп'ютерних	7	2		-		5	9	1		-			8

систем бухгалтерського обліку											
Тема 5. Безпека інформаційних систем	9	2		2		5	8	-		-	8
Разом за змістовим модулем 1	44	10		14		20	46	4		2	40
Змістовий модуль 2. Інформаційні технології в розв'язанні задач бухгалтерського обліку та оподаткуванні											
Тема 6. Автоматизація обліку операцій з необоротними активами та запасами	10	1		4		5	9	-		1	8
Тема 7. Автоматизація обліку праці і заробітної плати	8	1		2		5	8	-		-	8
Тема 8. Автоматизація обліку з готівковими та безготівковими коштами	12	1		6		5	9	-		1	8
Тема 9. Виробництво та готова продукція	8	1		2		5	9	-		1	8
Тема 10. Автоматизація формування фінансової та податкової звітності	8	1		2		5	9	-		1	8
Разом за змістовим модулем 2	46	5		16		25	44	0		4	40
Усього годин	90	15		30		45	90	4		6	80

Тематика лекційних питань з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	<p>Тема 1. Інформаційні системи, їх роль в обліку та управлінні підприємством</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна інформація та засоби її формалізованого опису 2. Поняття економічної інформації, її види та властивості 3. Структурні компоненти економічної інформації 4. Засоби формалізованого опису економічної інформації 5. Інформаційні системи в бухгалтерському обліку, їх сутність і складові 6. Структура інформаційних систем бухгалтерського обліку 7. Класифікація бухгалтерських інформаційних систем 8. Вибір програмного забезпечення для вирішення задач бухгалтерського обліку
2	<p>Тема 2. Організація інформаційної бази у системах обробки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформація та методи її акумулювання для обробки в комп'ютерних системах 2. Бази даних та їх місце в комп'ютерній системі бухгалтерського обліку 3. Системи управління базами даних 4. Банки даних: поняття та вимоги їх організації 5. Сховище даних
3	<p>Тема 3. Інформаційні технології обробки облікової інформації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура облікової інформації

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Концептуальна модель обробки даних в КСБО 3. Інформаційна технологія автоматизованого вирішення облікових задач 4. Характеристика та типи облікових задач, що підлягають автоматизації
4	<p>Тема 4. Організаційно-методичні основи створення та функціонування комп'ютерних систем бухгалтерського обліку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура облікової інформації 2. Концептуальна модель обробки даних в КСБО 3. Інформаційна технологія автоматизованого вирішення облікових задач 4. Характеристика та типи облікових задач, що підлягають автоматизації
5	<p>Тема 5. Безпека інформаційних систем</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття захищеної інформаційної системи 2. Вимоги до архітектури інформаційних систем для забезпечення її безпеки 3. Етапи побудови системи безпеки інформаційних систем 4. Стандартизація підходів до забезпечення інформаційної безпеки 5. Забезпечення інтегральної безпеки інформаційних систем
6	<p>Тема 6. Автоматизація обліку операцій з необоротними активами та запасами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика завдань автоматизації обліку необоротних активів 2. Вхідні повідомлення про операції з необоротними активами: їх склад і характеристика 3. Інформаційна технологія автоматизованого вирішення задач обліку необоротних активів 4. Формування вихідної інформації про необоротні активи <p>Тема 7. Автоматизація обліку праці і заробітної плати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика завдань автоматизації обліку праці і заробітної плати 2. Вхідні повідомлення про затрачену працю та нараховану заробітну плату 3. Інформаційна технології автоматизованого нарахування заробітної плати та відображення її в КСБО 4. Формування вихідної інформації про затрачену працю та нараховану заробітну плату
7	<p>Тема 8. Автоматизація обліку з готівковими та безготівковими коштами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика завдань автоматизації обліку готівкових та безготівкових коштів 2. Вхідні повідомлення про касові операції: їх склад і характеристика 3. Інформаційна технології автоматизованого обліку касових операцій 4. Інформаційна технології автоматизованого обліку безготівкових коштів 5. Формування вихідної інформації про рух і наявність готівкових та безготівкових коштів <p>Тема 9. Виробництво та готова продукція</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика завдань автоматизації обліку готової продукції 2. Вхідні повідомлення про операції з виробництва, руху і зберігання готової продукції: їх склад і характеристика

	3. Інформаційна технологія автоматизованого обліку готової продукції 4. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті 5. Формування вихідної інформації про виробництво і готову продукцію
8	Тема 10. Автоматизація формування фінансової та податкової звітності 1. Автоматизоване формування показників для проведення інвентаризації та відображення її результатів 2. Автоматизація зведеного обліку звітного періоду 3. Формування фінансової звітності у середовищі КСБО

Тематика лабораторних занять з переліком питань

п/п	Назва теми (завдання)
1	Лабораторна робота 1. Ознайомлення з основними можливостями бухгалтерського сервісу BookKeeper <i>Завдання:</i> 1. Ознайомитись з функціоналом системи BookKeeper. 2. Створити власну фірму заповнивши її властивості. 3. Сформувати два розрахункових рахунки компанії у національній та іноземній валюті.
2	Лабораторна робота 1. Ознайомлення з основними можливостями бухгалтерського сервісу BookKeeper <i>Завдання:</i> 1. Ввести інформацію про контрагентів організації. 2. Додати осіб заповнивши довідник «Фізичні особи» з основними ідентифікаційними даними.
3	Лабораторна робота 2. Налаштування роботи сервісу. Введення початкових даних <i>Завдання:</i> 1. Заповнити довідники підприємства: одиниці виміру, групи об'єктів, склади, валюти, країни. 2. Сформувати статутний капітал організації.
4	Лабораторна робота 2. Налаштування роботи сервісу. Введення початкових даних <i>Завдання:</i> 1. Відобразити поповнення статутного капіталу організації її засновниками. 2. Проаналізувати надходження на рахунки підприємства 3. Сформувати та провести накази про прийняття на роботу працівників підприємства.
5	Лабораторна робота 3. Робота з об'єктами обліку <i>Завдання:</i> 1. Створити об'єкти обліку підприємства (сировину, основні засоби, МШП, нематеріальні активи, послуги, запасні частини). 2. Сформувати та провести операцію по внесенню майна до статутного капіталу від одного із засновників підприємства. 3. Побудувати звіт «Відомість по групах необоротних активів» та провести

	<p>його аналіз.</p> <p>4. Проаналізувати взаєморозрахунки за неоплаченим капіталом.</p>
6	<p>Лабораторна робота 4. Облік розрахунків з постачальниками за отримані товари і послуги</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створити договори з контрагентами підприємства. 2. Сформувати операції по придбанню товарів на підприємство. 3. Провести оплату кредиторської заборгованості постачальникам за відвантаженою продукцією та послуги. 4. Проаналізувати дебіторську/кредиторську заборгованості по підприємству. 5. Провести розрахунки по податковому кредиту. Проаналізувати інформацію звіту «Відомості розрахунку з контрагентами». 6. Побудувати та проаналізувати звіти за рахунками 201, 22, 46, 372, 631, 301, 311, 152, 91, 92.
7	<p>Лабораторна робота 4. Облік розрахунків з постачальниками за отримані товари і послуги</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сформувати операції по придбанню послуг на підприємство. 2. Провести оплату кредиторської заборгованості постачальникам за відвантаженою продукцією та послуги. 3. Проаналізувати дебіторську/кредиторську заборгованості по підприємству. 4. Провести розрахунки по податковому кредиту. Проаналізувати інформацію звіту «Відомості розрахунку з контрагентами». 5. Провести операції щодо купівлі товарів через підзвітну особу 6. Побудувати та проаналізувати звіти за рахунками 201, 22, 46, 372, 631, 301, 311, 152, 91, 92.
8	<p>Лабораторна робота 5. Облік процесу виробництва готової продукції</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створити специфікації на готову продукцію. 2. Провести акти виготовлення готової продукції. 3. Проаналізувати залишки оприбуткованої на склад готової продукції. 4. Списати товарно-матеріальні цінності. 5. Побудувати звіти для аналізу залишків на складах підприємства.
9	<p>Лабораторна робота 6. Облік основних засобів, нематеріальних і малоцінних активів</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Змодельовати придбання нових основних засобів та нематеріальних активів, що є частиною інвестиційної стратегії підприємства. Задokumentувати ці операції в системі. 2. Відобразити процес введення придбаних активів в експлуатацію. 3. Обчислити амортизацію за звітний період для всіх капіталізованих активів.

	<p>4. Змодельовати ситуацію, коли один із основних засобів більше не використовується для виробництва, а готується до продажу. Провести переведення цього об'єкта до складу активів, утримуваних для продажу, і проаналізувати, як це впливає на фінансову звітність.</p>
10	<p>Лабораторна робота 6. Облік основних засобів, нематеріальних і малоцінних активів</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обчислити амортизацію за звітний період для всіх капіталізованих активів. 2. Змодельовати ситуацію, коли один із основних засобів більше не використовується для виробництва, а готується до продажу. Провести переведення цього об'єкта до складу активів, утримуваних для продажу, і проаналізувати, як це впливає на фінансову звітність.
11	<p>Лабораторна робота 7. Облік реалізації товарів</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створити прайс-листи цін на готову продукцію. 2. Сформулювати та провести операції з продажу готової продукції покупцям підприємства. 3. Сформулювати податкові зобов'язання по відвантаженій продукції. 4. Провести оплату дебіторської заборгованості покупцями за готову продукцію.
12	<p>Лабораторна робота 7. Облік реалізації товарів</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснити продаж продукції через комісiонера. 2. Виставити iнвойс нерезиденту України. 3. Провести експорт товарів та отримати оплату. 4. Побудувати та проаналізувати всі можливі звіти розділу «Продажі».
13	<p>Лабораторна робота 8. Облік праці та заробітної плати</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організувати процес нарахування заробітної плати, включаючи створення необхідних документів та відомостей. 2. Обчислити суму авансу для всіх працівників за поточний місяць. 3. Врахувати всі необхідні деталі з листка непрацездатності (період, стаж тощо) та розрахувати суму лікарняних виплат для працівника. 4. Розрахувати суму відпускних для працівника, який йде у відпустку терміном до п'яти календарних днів. 5. Підсумувати всі нарахування та утримання (податки, збори) для кожного працівника за другу половину місяця. 6. Підготувати документ для виплати остаточної суми заробітної плати. 7. Побудувати та проаналізувати всі можливі звіти розділу «Персонал». <p>У «Плані рахунків» побудуйте звіти за рахунками 661, 663, 378, 651, 6413, 642.</p>
14	<p>Лабораторна робота 9. Закриття звітного періоду. Формування звітів</p>

	<p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Створити операцію «Інвентаризація» на складах підприємства, виявивши лишки та нестачі. Проаналізувати операції списання та оприбуткування, що були автоматично створені на підставі інвентаризаційної відомості. Продати з валютного рахунку 2 000 Євро. Виручку від продажу зарахувати на гривневий рахунок. Провести операції: <ul style="list-style-type: none"> курсова різниця при продажу валюти; операційна курсова різниця (дохід) на дату балансу. Сформувати оборотно-сальдову відомість по рахунках у банках у валюті.
15	<p>Лабораторна робота 9. Закриття звітнього періоду. Формування звітів</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Скласти акт зарахування зустрічних однорідних вимог з підприємства. У підрозділі «Звіти» розділу «Бухгалтерія» сформувати звіт «Загальна оборотно-сальдова відомість». Проаналізувати дані звіту. Дебетове сальдо рахунків 9 класу списати на 791 рахунок, використовуючи «Бухгалтерську довідку (вручну)». Розрахувати податки за останній квартал. Проаналізувати суми доходів і витрат. Сформувати «Відомість за розрахунками з постачальниками». Платіжними дорученнями погасити кредиторську заборгованість. Побудувати наступні звіти: <ul style="list-style-type: none"> Податкова декларація з податку на прибуток підприємства (за поточний квартал); Податкова декларація з ПДВ з необхідними додатками (за останні три місяці); Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску; Баланс (за поточний квартал). Перерахувати необхідні податки.

Завдання для самостійної роботи студентів

п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	
			денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Тема 1	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Економічна інформація та засоби її формалізованого опису Поняття економічної інформації, її види та властивості Структурні компоненти економічної інформації Засоби формалізованого опису економічної інформації Інформаційні системи в бухгалтерському обліку, їх сутність і складові Структура інформаційних систем бухгалтерського обліку 	6	10

		<p>7. Класифікація бухгалтерських інформаційних систем</p> <p>8. Вибір програмного забезпечення для вирішення задач бухгалтерського обліку</p> <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 1</i></p> <p>Завдання: здійснити аналіз ринку інформаційних систем і технологій бухгалтерського обліку в Україні та країнах ЄС. Провести порівняльний аналіз</p>		
2	Тема 2	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформація та методи її акумулювання для обробки в комп'ютерних системах 2. Бази даних та їх місце в комп'ютерній системі бухгалтерського обліку 3. Системи управління базами даних 4. Банки даних: поняття та вимоги їх організації 5. Сховище даних <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 2</i></p> <p>Завдання: Проаналізуйте роль інформаційної бази (ІБ) бухгалтерської/ERP-системи підприємства у забезпеченні достовірності облікових даних та ефективності внутрішнього контролю.</p>	7	12
3	Тема 3	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура облікової інформації 2. Концептуальна модель обробки даних в КСБО 3. Інформаційна технологія автоматизованого вирішення облікових задач 4. Характеристика та типи облікових задач, що підлягають автоматизації <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 3</i></p> <p>Завдання: Проведіть порівняльний аналіз ключових інформаційних технологій, що використовуються в різних модулях сучасної ERP-системи (наприклад, SAP, Oracle, Odoo, Microsoft Dynamics) для обробки облікової інформації.</p>	7	11
4	Тема 4	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура облікової інформації 2. Концептуальна модель обробки даних в КСБО 3. Інформаційна технологія автоматизованого вирішення облікових задач 4. Характеристика та типи облікових задач, що підлягають автоматизації <p><i>Робота над завданням до теми та виконання першої частини завдань лабораторної роботи 4</i></p> <p>Завдання: Розробити дорожню карту (план)</p>	10	11

		впровадження нової комп'ютерної системи бухгалтерського обліку на малому/середньому підприємстві. Проаналізувати ключові організаційні та методичні етапи (від ТЗ до промислової експлуатації) та визначити роль головного бухгалтера на кожному з них.		
5	Тема 5	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття захищеної інформаційної системи 2. Вимоги до архітектури інформаційних систем для забезпечення її безпеки 3. Етапи побудови системи безпеки інформаційних систем 4. Стандартизація підходів до забезпечення інформаційної безпеки 5. Забезпечення інтегральної безпеки інформаційних систем <p><i>Робота над завданням до теми та виконання другої частини завдань лабораторної роботи 4</i></p> <p>Завдання: Здійснити порівняльний аналіз основних загроз інформаційній безпеці облікових ІС (зокрема, фішинг, віруси-шифрувальники, несанкціонований доступ) та запропонувати комплекс заходів (політик) щодо їх мінімізації, включаючи роль внутрішнього контролю.</p>	6	10
6	Тема 6	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика завдань автоматизації обліку необоротних активів 2. Вхідні повідомлення про операції з необоротними активами: їх склад і характеристика 3. Інформаційна технологія автоматизованого вирішення задач обліку необоротних активів 4. Формування вихідної інформації про необоротні активи <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 5</i></p> <p>Завдання: Проаналізувати функціональні особливості автоматизованого обліку операцій оприбуткування та амортизації основних засобів та списання запасів (за методами ФІФО та середньозваженої) у вибраній ІС. Продемонструвати формування первинних документів та реєстрів.</p>	7	11
7	Тема 7	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика завдань автоматизації обліку праці і заробітної плати 2. Вхідні повідомлення про затрачену працю та нараховану заробітну плату 3. Інформаційна технології автоматизованого нарахування заробітної плати та відображення її в КСБО 4. Формування вихідної інформації про затрачену працю та нараховану заробітну плату <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань</i></p>	9	12

		<p><i>лабораторної роботи 6</i></p> <p>Завдання: Проаналізуйте та змодельуйте алгоритм автоматичного розрахунку одного зі складних видів нарахувань, що вимагає використання даних за попередні періоди. Порівняти реалізацію розрахунків лікарняних та відпускних у двох різних ІС (Bookkeeper та Nova Era).</p>		
8	Тема 8	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика завдань автоматизації обліку готівкових та безготівкових коштів 2. Вхідні повідомлення про касові операції: їх склад і характеристика 3. Інформаційна технології автоматизованого обліку касових операцій 4. Інформаційна технології автоматизованого обліку безготівкових коштів 5. Формування вихідної інформації про рух і наявність готівкових та безготівкових коштів <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 7</i></p> <p>Завдання: Провести аналіз можливостей ІС щодо інтеграції з системами «Клієнт-Банк» (банківський інтерфейс). Описати автоматизацію операцій із формування платіжних доручень та обробки банківських виписок, акцентуючи увагу на валютних операціях.</p>	5	11
9	Тема 9	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика завдань автоматизації обліку готової продукції 2. Вхідні повідомлення про операції з виробництва, руху і зберігання готової продукції: їх склад і характеристика 3. Інформаційна технологія автоматизованого обліку готової продукції 4. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті 5. Формування вихідної інформації про виробництво і готову продукцію <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 8</i></p> <p>Завдання: Проаналізуйте, як інтеграція облікової інформаційної бази з системами планування виробничих ресурсів (MRP/ERP) забезпечує ефективне управління ланцюгом створення вартості та точне відображення операцій.</p>	9	12
10	Тема 10	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автоматизоване формування показників для проведення інвентаризації та відображення її результатів 2. Автоматизація зведеного обліку звітного періоду 3. Формування фінансової звітності у середовищі КСБО <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань</i></p>	9	11

	<p><i>лабораторної роботи 9</i></p> <p>Завдання: Проаналізуйте роль інформаційних технологій у веденні податкового обліку та автоматизованому розрахунку податкових різниць для формування Декларації з податку на прибуток підприємств. Оцініть вплив сучасних інформаційних технологій, зокрема формату XBRL (eXtensible Business Reporting Language) та систем електронного подання (СЕП), на процес підготовки та аудиту фінансової звітності.</p>		
Всього годин		75	110
<p>* Самостійна робота студентів з дисципліни «Інформаційні системи в обліку і оподаткуванні» спрямована на засвоєння, узагальнення і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів, підготовку до лабораторних занять, підготовку питань, які виносились на самостійне вивчення, створення презентацій завдань до відповідних тем дисципліни.</p>			

Методи навчання

Методи формування професійної компетентності: лекція, пояснення, дискусія, консультація, ілюстрація, демонстрація, візуалізація, аналіз прикладів, обговорення результатів.

Методи формування практичних умінь та навичок: виконання лабораторних завдань, розв'язування завдань, робота з економічними даними, підготовка та захист результатів виконаних завдань.

Система контролю та оцінювання

Методи поточного контролю:

- експрес-опитування, індивідуальне опитування;
- виконання та захист лабораторних робіт;
- тестування за окремими темами;
- підготовка та презентація результатів виконання завдань.

Форми підсумкового контролю:

- екзамен.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Обов'язковим є посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень.

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної, додаткової літератури та інших (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні лабораторних (практичних) завдань: повнота розрахунків, аргументованість і логіка використання відповідного інструментарію, використання літературних джерел, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки.

Виставлення балів за лабораторну роботу здійснюється у відповідності до наступної градації оцінювання:

- студент отримує максимальну кількість балів (100%), якщо він виконав всі завдання лабораторної роботи, демонструє відмінну компетентність у застосуванні інформаційної системи, вільно та глибоко інтерпретує фінансово-економічні результати, чітко відповідає на всі додаткові питання;

- студент отримує 75% від максимальної кількості балів, якщо лабораторна робота виконана повністю, студент демонструє в основному правильне використання інформаційної системи, проте в деяких аспектах потрібне незначне уточнення (або корекція), відповіді на додаткові питання вірні, але можуть бути недостатньо глибокими або потребують незначних підказок щодо нюансів використання інформаційної системи чи фінансової логіки;

- студент отримує 50% від максимальної кількості балів, якщо він виконав більшу частину завдань, проте робота містить істотні недоліки, зокрема, помилки у виконанні, розуміння роботи інформаційної системи загальне, інтерпретація фінансових результатів часткова або містить помилки, а відповіді на питання потребують суттєвих навідних питань або підказок;

- студент отримує 25% від максимальної кількості балів, якщо студент частково виконав завдання лабораторної роботи, у роботі наявні суттєві помилки у виконанні, відсутнє розуміння ключових аспектів використання інформаційної системи для виконання завдань, студент не може відповісти на більшість питань, навіть із підказками;

- студент не отримує балів за лабораторну роботу (0% від максимальної кількості балів) або у випадку відсутності роботи, або студент демонструє повну некомпетентність у використанні інформаційної системи та поясненні її фінансового застосування.

Кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати під час навчальних занять за кожен модуль (опитування, тестування, виконання лабораторних робіт), виконання завдань для самостійної роботи – 60 балів. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за кожен модуль. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 24; 2 модуль – 36 (разом – 60 балів).

Загальна (максимальна) кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
6	4	6	8	8	7	8	7	6		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамену і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання з дисципліни і одне практичне завдання з пройденого матеріалу. У 40 балів, що можливо отримати на екзамені входить: 2 теоретичних питання (по 15 балів відповідно) та практичне завдання (10 балів). У випадку не повної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання. Аналогічно виставляються бали по другому питанню. Практичне завдання оцінюється таким чином: 10 балів – за виконане в повному обсязі завдання, всі розрахунки та висновки є правильними; 8 балів – за правильно застосований підхід до вирішення завдання, але допущено незначні помилки в обчисленнях; 5 балів – за правильно визначені основні підходи до вирішення завдання, проте завдання не завершено або відсутній кінцевий результат; 3 бали – за правильно вирішену незначну частину завдання; 0 балів – не вирішено жодної частини завдання.

У випадку отримання менше 50 балів за результатами поточного та підсумкового контролю, здобувач вищої освіти обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до складання екзамену.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Охарактеризуйте поняття економічної інформації та засоби її формалізованого опису.
2. Висвітліть поняття економічної інформації, її види та властивості.
3. Проаналізуйте структурні компоненти економічної інформації.
4. Наведіть засоби формалізованого опису економічної інформації.

5. Розкрийте сутність та складові бухгалтерських інформаційних систем.
6. Охарактеризуйте структуру інформаційних систем бухгалтерського обліку.
7. Наведіть класифікацію бухгалтерських інформаційних систем за різними критеріями.
8. Висвітліть ключові критерії вибору програмного забезпечення для автоматизації бухгалтерського обліку.
9. Опишіть інформацію як об'єкт бухгалтерського обліку та методи її акумулювання для обробки.
10. Розкрийте поняття баз даних та їх місце в комп'ютерній системі бухгалтерського обліку.
11. Охарактеризуйте призначення та основні функції систем управління базами даних (СУБД).
12. Розкрийте визначення та сутність поняття "банк даних" та вимоги до його організації.
13. Охарактеризуйте сховище даних (data warehouse) та його роль в аналізі облікової інформації.
14. Опишіть структуру облікової інформації та її елементи.
15. Поясніть концептуальну модель обробки даних в комп'ютерних системах бухгалтерського обліку (КСБО).
16. Охарактеризуйте інформаційну технологію автоматизованого вирішення облікових задач.
17. Наведіть характеристику та типи облікових задач, що підлягають автоматизації.
18. Розкрийте етапи процесу створення комп'ютерної системи бухгалтерського обліку.
19. Охарактеризуйте організаційні та методичні основи функціонування КСБО.
20. Опишіть роль і місце інформаційної технології в автоматизованому вирішенні облікових задач.
21. Охарактеризуйте завдання автоматизації обліку необоротних активів.
22. Розкрийте склад та характеристика вхідних повідомлень про операції з необоротними активами.
23. Опишіть інформаційну технологію автоматизованого вирішення задач обліку необоротних активів.
24. Наведіть та проаналізуйте вихідну інформацію, що формується про необоротні активи в автоматизованій системі.
25. Охарактеризуйте завдання автоматизації обліку праці та заробітної плати.
26. Наведіть перелік вхідної інформації, яка використовується для розрахунку заробітної плати.
27. Опишіть інформаційну технологію автоматизованого нарахування заробітної плати.
28. Обґрунтуйте перелік вихідних документів та звітів, що формуються в інформаційній системі щодо обліку заробітної плати.
29. Охарактеризуйте основні завдання автоматизації обліку готівкових та безготівкових коштів.
30. Проаналізуйте склад та характеристику вхідних повідомлень про касові операції.
31. Опишіть інформаційну технологію автоматизованого обліку касових операцій.
32. Охарактеризуйте інформаційну технологію автоматизованого обліку безготівкових коштів.
33. Наведіть перелік вихідної інформації, що формується про рух і наявність грошових коштів.
34. Охарактеризуйте завдання автоматизації обліку готової продукції.
35. Наведіть склад та характеристику вхідних повідомлень про виробництво та рух готової продукції.
36. Опишіть інформаційну технологію автоматизованого обліку готової продукції.
37. Висвітліть роль інформаційних систем та технологій в обліку й аудиті виробництва.
38. Охарактеризуйте вихідні документи, що формуються про виробництво та готову продукцію.
39. Проаналізуйте автоматизоване формування показників для проведення інвентаризації.

40. Опишіть процес автоматизації зведеного обліку звітного періоду.
41. Проаналізуйте особливості формування фінансової звітності у середовищі КСБО.

Рекомендована література

Основна

1. Скращук Л.В., Брехова К.В. Інформаційні системи та технології в обліку й аудиті : навч. посіб. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2022. 64 с.
2. Гончарук Я.А., Марушко Н.С., Лозовицький Д.С., Воляник Г.М. Інформаційні системи і технології в обліку: навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2025. – 400 с.
3. Конспект лекцій з дисципліни "Інформаційні системи і технології в обліку і аудиті" для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Укладач: Кемарська Л.Г. – Кам'янське: ДДТУ, 2022 р. - 119 с.
4. Корпоративні інформаційні системи / Григорків В.С., Р.Р. Білоскурський, Верстяк А.В., Вінничук І.С., О.Ю. Вінничук – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 152 с.
5. Корпоративна інформаційна система MICROSOFT DYNAMICS NAV: метод. вказівки / уклад. А.В. Верстяк, Л.Л. Маханець, І.С.Вінничук, Р.Р. Білоскурський. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2021. – 42 с.
6. Корпоративна інформаційна система ГАЛАКТИКА ERP 8.1: метод. вказівки / уклад. А.В. Верстяк, Л.Л. Маханець, І.С.Вінничук, Р.Р. Білоскурський. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2021. – 40 с.
7. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні : навчальний посібник / Краєвський В. М., Титенко Л. В., Паянок Т. М., Параниця Н. В., Богдан С. В. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. – 288 с.
8. Menon, Sreekumar (January 13, 2020). "Critical Success Factors for ERP Projects: Recommendations from a Canadian Exploratory Study". International Journal of Business and Management. 15: 80–91

Додаткова

1. Сусіденко В. Інформаційні системи і технології в обліку. Навчальний посібник / В. Т. Сусіденко. – К.: «Центр навчальної літератури», 2019. – 224 с.
2. Павлиш В. Основи інформаційних технологій і систем / Павлиш В., Гліненко Л., Шаховська Н. – Л.: «Львівська політехніка», 2018. – 620 с.
3. Чумаков А.Г. Інформаційні системи і технології у фінансах : [Навч. посіб.]. / А.Г. Чумаков. – Дніпро: «ФОП Дробязко С.І.», 2018. – 174 с.
4. Лабораторний практикум з інформаційної системи Акцент 7.4 : навч. пос. / уклад. : О.Я. Савко, Л.В. Скращук, С.В. Зюков, М.В. Григорків. – Чернівці, Чернівецький нац. ун-т, 2015. – 68 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича // www.library.chnu.edu.ua.
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського // www.nbuv.gov.ua.
3. http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2018/02/inform_system_i_teh_susidenko.pdf
4. https://eprints.kname.edu.ua/20889/1/Gritsunov_2.pdf

5. <https://knute.edu.ua/file/MTc=/00fe89dcf255176477f44d6060ac7347.pdf>
6. Сервіс «BOOKKEEPER онлайн бухгалтерія України» URL: <https://bookkeeper.kiev.ua/>
7. Інформаційні ресурси в мережі Інтернет 1. Програма "Облік SaaS" URL: <https://ioblik.com/uk>
8. Сервіс онлайн розрахунків по заробітній платі SmartFin. URL: <http://study.smartfin.ua/>
9. Сервіс Odoo URL: <https://www.odoo.com/documentation/16.0/>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi_at-2023plusdotatky-31102023.pdf